

Επανευαγγελισμός: μία σύνθετη ομιλητική διαδικασία (Δήμητρα Κούκουρα, Καθηγήτρια Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Η εισήγηση της καθηγήτριας του Τμήματος Θεολογίας ΑΠΘ, Δήμητρας Κούκουρα, στο Συμπόσιο με θέμα «Ευαγγελισμός και Επανευαγγελισμός στην Ευρώπη του 21ου αιώνα» στη Θεσσαλονίκη.

Ο επανευαγγελισμός του λαού του Θεού στις σύγχρονες εκκοσμικευμένες κοινωνίες και ο ευαγγελισμός εκείνων που ακόμη δεν έχουν γνωρίσει τον Χριστό αποτελούν αδιάλειπτο χρέος της Εκκλησίας[1].

Η ανάγκη του ευαγγελισμού και οι αποδέκτες

Στο μήνυμα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου των Ορθοδόξων Εκκλησιών τονίζεται εξ αρχής το χρέος της Εκκλησίας για τη μετάδοση του μηνύματος του Ευαγγελίου σε πολλαπλούς αποδέκτες. Σ' εκείνους που δεν έχουν ακούσει ποτέ για τον Ιησού

Χριστό και το κοσμοσωτήριο έργο του. Και σ' εκείνους που έχουν άμεσες ή έμμεσες χριστιανικές καταβολές και πιθανότατα είναι βαπτισμένοι. Έχουν όμως αποχριστιανοποιηθεί για λόγους, που κυρίως σχετίζονται με το πνεύμα της εκκοσμίκευσης. Όσοι ανήκουν στις αυξανόμενες αυτές ομάδες είναι αδιάφοροι απέναντι στη χριστιανική πίστη. Πολλοί γίνονται επικριτές των Χριστιανών για τα λάθη τους. Άλλοι αποδεικνύονται πολέμιοι της Εκκλησίας. Αυτό το γεγονός οδηγεί στην απορία: όντως πρόκειται για λαό του Θεού ή για ένα πετρώδες χωράφι με σπόρους που έχουν νεκρωθεί; Τότε το χρέος της Εκκλησίας είναι μάλλον ο ευαγγελισμός και των εγγύς παρά ο επανευαγγελισμός[2].

Δηλαδή εξ υπαρχής το κάλεσμα σε μετάνοια και η μαρτυρία του Σταυρού και της Αναστάσεως του Χριστού της ειρήνης, της δικαιοσύνης και της ελπίδας. Αυτή η πραγματικότητα είναι ευρύτατα γνωστή σε δραστήριες ιεραποστολικές ομάδες νεωτέρων χριστιανικών κοινοτήτων, που αποστέλλονται προ πάντων από το Νότιο Ημισφαίριο και την Άπω Ανατολή, για να διδάξουν το Ευαγγέλιο στην Ευρώπη. Διότι διαπιστώνουν ότι οι κάτοικοί της, είτε «αυτόχθονες» είτε «επήλυδες», στην πλειονότητά τους δεν το αναγνωρίζουν, δεν το βιώνουν και δεν το εφαρμόζουν. Οι ίδιοι ζηλωτές ιεραπόστολοι αψηφούν την ιστορική πραγματικότητα ότι η Ευρώπη στο σύνολό της άκουσε το Ευαγγέλιο από τους Αποστόλους και τους διαδόχους τους, επηρεάζοντας με τις αξίες του τον πολιτισμό της. Η διολίσθηση του ευαγγελισμού σε προσηλυτισμό και η καταπάτηση της εκκλησιαστικής δικαιοδοσίας δεν λαμβάνονται υπόψη. Σημασία έχει μία αχανής *terra missionis*: οι αναρίθμητοι κάτοικοι της Ευρώπης, οι οποίοι, στο πλαίσιο των πολλαπλών ελευθέρων επιλογών τους, εν αγνοία ή εν επιγνώσει, απορρίπτουν τον Χριστό. Το γεγονός αυτό οπωσδήποτε ανησυχεί έντονα τις ιστορικές Εκκλησίες της Ευρώπης, οι οποίες δηλώνουν την ανάγκη της εκ νέου μαρτυρίας του ευαγγελίου. Τον 21^ο αιώνα και πάλιν από την αρχή όπως τον 1^ο αιώνα και τους επόμενους δέκα που ακολούθησαν για τον πλήρη εκχριστιανισμό της Ευρώπης. Το ζητούμενο είναι η σπορά του λόγου και η καλλιέργεια ενός πολυσύνθετου χωραφιού που χρειάζεται προσεκτικές μεθόδους, για να αποδώσει νέους πνευματικούς καρπούς.

Μεταφορά του Ευαγγελίου και Θεία Λειτουργία

Ο επανευαγγελισμός, όπως και ο ευαγγελισμός, ξεκινούν από τη θεία λειτουργία και την έξοδο των ευαγγελιστών προς τον κόσμο, προς τους εγγύς και τους μακράν, όπως επισημαίνεται στο μήνυμα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου:

Μετέχοντες στή Θεία Εύχαριστία καί δεόμενοι υπέρ τῆς οἰκουμένης ὀφείλουμε νά συνεχίσουμε τή λειτουργία μετά τή Θεία Λειτουργία καί νά δίδουμε τή μαρτυρία τῆς πίστεως πρὸς τοὺς ἐγγύς καί τοὺς μακράν, συμφώνως πρὸς τή σαφή ἐντολή τοῦ Κυρίου πρὸ τῆς Ἀναλήψεώς Του: «καί ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλήμ καί ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καί Σαμαρείᾳ καί ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς» (Πράξ. 1:8).

Η κατάληξη της πορείας είναι πάλι η θεία λειτουργία, εφόσον, κατά την εντολή του Χριστού, ο στόχος της μαθητείας των εθνών είναι το βάπτισμα και η ενεργός μετοχή τους στο μυστήριο της Εκκλησίας (Μαρκ. 16,15). Ενδεχομένως, εκτός από το βάπτισμα, αν αυτό έχει κάποτε τελεσθεί, ο στόχος του επανευαγγελισμού είναι ο ίδιος: «ὅτι ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Β' Κορ. 4:6).

Η μαρτυρία της πίστεως εκφράζεται με ποικίλους τρόπους: το ήθος των

Χριστιανών μέσα στην κοινωνία, τις δράσεις τους για την ανακούφιση των πασχόντων, τη συμβολή τους στις επιστήμες και τις τέχνες, την κραυγή και τους αγώνες τους για την επικράτηση της ειρήνης και της δικαιοσύνης κ.ο.κ. Σε αυτή την περίπτωση τηρείται η εντολή του Ιησού στους μαθητές του: «Οὕτω λαμψάτω τό φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὥπως ἴδωσιν ὑμῶν τά καλά ἔργα καί δοξάσωσι τόν πατέρα ὑμῶν τόν ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Ματθ. 5:16).

Όσοι κληρικοί και λαϊκοί ψάλλουν συνειδητά, μετά τη θεία κοινωνία, ότι είδαν το φως το αληθινό, έλαβαν το επουράνιο πνεύμα και βρήκαν την αληθινή πίστη με την προσκύνηση της Αγίας Τριάδος[3], αυθορμήτως στην καθημερινή τους ζωή επιτελούν τη λειτουργία μετά τη Λειτουργία, δίνοντας συνεπή μαρτυρία της πίστεως[4]. Όταν όμως το φως τους τρεμοσβήνει στα απλά και καθημερινά αλλά και στα πιο σπουδαία, τότε η πίστη τους αποδεικνύεται ασθενική και η μαρτυρία τους στον κόσμο προβληματική. Οι Χριστιανοί συχνά παρουσιάζονται εγκλωβισμένοι σε πολιτιστικά στοιχεία του παρελθόντος και αποτυγχάνουν να ομολογήσουν έναν Χριστό που είναι πάντοτε επίκαιρος: ὁ ὢν, ὁ ἦν καί ὁ ἐρχόμενος. (Απ. 1,4)

(Συνεχίζεται)

[1] <https://www.holycouncil.org/-/message>

[2] Σχετικά με την ορολογία βλέπε σχετικά: <https://www.oikoumene.org/en/resources/documents/commissions/mission-and-evangelism/together-towards-life-mission-and-evangelism-in-changing-landscapes>

[3] Θεία Λειτουργία Ιωάννου του Χρυσοστόμου

[4] Archbishop Anastasios, *Mission in Christ Way*, Holy Cross Orthodox Press- WCC Publication, Geneva, 2010, Clarification of the Phrase :Liturgy after Liturgy", p. 94-98.